

TÉMATICKÉ ÚKOLY

Zadávané tématické úkoly jsou různého charakteru: dlouhodobé, každoročně opakovaně zařazované do plánů práce a řešící témata, která na sebe kontinuálně navazují (např. úkoly související s přípravou nových legislativních předpisů nebo úkoly, zabývající se problematikou cestovního ruchu), některé z úkolů se postupně mění ve stálou činnost (např. poskytování konzultací zpracovatelům projektů regenerace panelových sídlišť, sledování cen technické infrastruktury ve venkovských obcích, problematika mikroregionů a jejich činnosti atd.). Řešeny však rovněž jsou krátkodobé operativní úkoly, zabývající se aktuálními problémy a vyžadující rychlé závěry a výsledky (např. úkoly, související s reformou veřejné správy, s činností společenství vlastníků jednotek při správě a údržbě bytového fondu a další).

Řada řešení jednotlivých témat vyústila do vydávání odborných publikací, katalogů a informačních materiálů. Výsledky byly rovněž publikovány v časopisech a jsou umístěny průběžně na www stránkách ústavu.

Již od roku 1995 probíhají práce na shromažďování podkladů pro přípravu nových (případně novelizaci stávajících) legislativních předpisů. Zahájeny byly rovněž práce na přípravě regenerace sídlišť a způsobu zpracování projektů regenerace. Tyto práce pak pokračovaly v dalších letech a vyústily do přípravy nařízení vlády č.494/2000 o podmínkách poskytování dotací ze státního rozpočtu na podporu regenerace panelových sídlišť. Hodnocení připravených a obcemi předkládaných projektů regenerace, poskytování konzultací k jejich zpracování i publikování nejúspěšnějších projektů a realizací formou katalogů se pak staly stálou činností ústavu, trvající do současnosti.

Jedním z nejvýznamnějších úkolů již od roku 1996 bylo zahájení prací na uceleném souboru témat k přípravě podkladů pro nové právní předpisy územního plánování, a to na základě analýz a srovnávacích studií stávajících právních norem v ČR a ve vybraných zemích Evropy a Ameriky a podle výsledků odborných seminářů.

Katalogy vybraných urbanistických studií a územně plánovací dokumentace, pro které jsou soustavně shromažďovány podklady a vybírány příklady, přispívají rovněž k materiálům, pomáhajícím v plánování rozvoje obcí.

Velmi významnou činností byla účast v mezinárodním projektu INTERREG. Tato čtyřstranná mezinárodní spolupráce (ČR, Německo, Rakousko, Slovensko) byla zaměřena na zjiš-

tění, hodnocení a porovnávání nástrojů územního a prostorového plánování ve zúčastněných zemích, s důrazem na nástroje neformální, tj. nepředepsané v legislativních předpisech, avšak užívané a osvědčené. Práce pokračovala i v dalších letech na různých tématech a mezinárodní spolupráce trvá až do současnosti.

V ekonomické oblasti byly řešeny úkoly, zabývající se problematikou cen bydlení (Vývoj cen bytů a nájemného v místě obvyklého v ČR, Další etapa stanovení místně obvyklého nájemného, Ceny družstevních bytů ve 2. pololetí 1999, Příprava podkladů pro regionální analýzy v oblasti bydlení). V současné době na tyto úkoly již po několik let navazuje úkol, zabývající se monitorováním komunálního bydlení.

Velmi závažnou oblastí odborné činnosti jsou úkoly, řešící aktuální témata rozvoje cestovního ruchu. Byly zpracovány vstupní studie (Územní typologizace podmínek a možností rozvoje cestovního ruchu v ČR, Návrh rajonizace cestovního ruchu ve zvláště chráněných územích).

Dále bylo započato se zpracováním přehledu kulturně-historického potenciálu území ČR z hlediska atraktivity pro cestovní ruch, včetně návrhu možných způsobů ochrany území z hlediska památkové péče před důsledky cestovního ruchu. Výsledkem řešení bylo 1.znění přehledu památkových lokalit, atraktivních z hlediska cestovního ruchu. Dle našich i zahraničních zkušeností byly dále popsány pozitivní i negativní dopady cestovního ruchu na kulturní památky s tím, že byly zároveň navrženy možnosti eliminace, nebo alespoň zmírnění negativních dopadů. Na toto téma navazovaly další úkoly, navrhuující podrobnosti pro jednotlivé části území a řešení pokračuje až do současnosti (např. úkoly Cestovní ruch a kulturní dědictví, Rozbor vztahů mezi přírodovědecko-krajinářskou hodnotou území a jeho atraktivitou pro cestovní ruch v rámci ČR).

V roce 2003 bylo zahájeno řešení některých nových témat. V oblasti cestovního ruchu to byl zejména úkol navrhnout tématické trasy pro cestovní ruch, zaměřené na kulturní dědictví – „Cesty dědictví“ a doporučit postup při zajišťování potřebné občanské vybavenosti podél vybraných tras. Podkladem pro výběr vhodných lokalit byl přehled památkových míst, významných pro cestovní ruch, který byl zpracován v předchozích letech ve spolupráci s jednotlivými regionálními Památkovými ústavy. Součástí tohoto řešení je i trasa propojující památky zapsané do Seznamu světového kulturního

a přírodního dědictví UNESCO. Řešení tématu se zabývá i doporučením pro zlepšení podmínek rozvoje cestovního ruchu podél vybraných stanovených tras.

Spolupráce na novém stavebním zákonu a prováděcích vyhláškách se již promítla do jednotlivých částí problematiky v zadávaných dílčích úkolech (Územně analytické podklady, Vymezení zastavěného území obce, Převzetí územních plánů velkých územních celků do zásad územního rozvoje a zadání zásad, Vymezení ploch s rozdílným charakterem v zastavěném území).

Byly zahájeny práce na přípravě a ověření nově zaváděného nástroje územního plánování, tj. práce na přípravě Politiky územního rozvoje. Byl zpracován materiál obsahující vedle návrhu osnovy rovněž návrh podkladů, na základě kterých by se tento nový strategický plánovací dokument měl zpracovávat i další podrobnosti pro postup prací. Byla zpracována i první pracovní skica dokumentu (úkoly Osnova politiky územního rozvoje, Politika územního rozvoje – nultá etapa). Řešení pokračovalo v návaznosti na výsledky těchto prací další etapou, která se zabývala vyhodnocením územních důsledků,

vyplývajících z dosud shromážděných podkladů v mezinárodních, celostátních a nadregionálních souvislostech a připravit první pracovní znění dokumentu (úkol Politika územního rozvoje – první etapa). V roce 2004 pokračuje řešení zpracováním prvního návrhu dokumentu.

Z dalších významných úkolů je možno uvést:

- Vybrané aktuální trendy sídelních přeměn v ČR – věcná a územní analýza hlavních změn demografických, ekonomicko-sociálních a dalších, a to mezi sčítáními lidu 1991 a 2001.
- Zpracování přehledu veřejných pohřebišť zaniklých v souvislosti s odsunem občanů německé národnosti – především v pohraničních oblastech – příprava seznamu obcí, kde by se mohla nacházet pohřebiště s hroby občanů německé národnosti.
- Příprava vybraných historických měst na účast v programu iniciativy URBAN – metodický pokyn pro přípravu měst a krajů na iniciativu URBAN EU a návrh postupu při přípravě podmínek pro účast obcí v tomto programu.

Ing. arch. Eva Rozehnalová